

Seat No. : _____

AB-117

April-2016

B.Sc., Sem.-VI

CC-307 : Chemistry (Organic Chemistry)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (અ) (1) કેમનો નિયમ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 4
(2) હોમોટોપિક, ઈનેન્શીયોટોપિક અને ડાયાસ્ટીરીયોટોપિક પરમાણુઓ સમજાવો.
અથવા
(1) પ્રોક્રિલ પરમાણુ સમૂહનું નામકરણ યોગ્ય ઉદાહરણ આપી સમજાવો. 4
(2) પ્રિલોગનું સામાન્યીકરણ સમજાવો. 4
(બ) સલ્ફરયુક્ત સંયોજનોનું અવકાશ રસાયણ ચર્ચો. 6
અથવા
ફોલ્ફરસયુક્ત સંયોજનોનું અવકાશ રસાયણ ચર્ચો.
2. (અ) (1) કોનીનમાં ઉપશાખાનો પ્રકાર પૂરવાર કરો. 7
(2) નિકોટીનનું સંશ્લેષણ આપો.
અથવા
(1) ટ્રોપીક એસિડનું સંશ્લેષણ આપો. 7
(2) પેપેવરીનમાં – $\text{CH}_2 - \text{ઝોડાણ}$ પૂરવાર કરો.
(બ) (1) α -ટર્ફીનીયોલમાં દ્વિબંધની હાજરી અને સ્થાન પૂરવાર કરો. 7
(2) કેમ્ફરનું સંશ્લેષણ આપો.
અથવા
(1) પૂરવાર કરો કે, સિટ્રાલ α, β અસંતૃપ્ત આલ્ડીહાઇડ સંયોજન છે. 7
(2) β કેરોટીનમાં બે β આયોનોન એકમોની હાજરી પૂરવાર કરો.
3. (અ) (1) ટૂંકનોંધ લખો.
'વેટ રંગકો'
અથવા
'ઈસ્પર્સ્ક રંગકો'
(2) સંશ્લેષણ આપો : 3
ઈઓસીન
અથવા
એલીજરીન

(બ) નીચેનામાંથી ગમે તે બેનાં સંશ્લેષણ આપો.	4
(1) નાઈટ્રોએલીસરીન	
(2) ટેટ્રીલ	
(3) PETN	
(ક) નીચેનામાંથી ગમે તે બેનાં સંશ્લેષણ આપો.	4
(1) મેલેથીયોન	
(2) મિથોકિસકલોર	
(3) એટ્રીન	
4. (અ) (1) ટૂંકનોંધ લખો. ‘ઓષધનું વર્ગીકરણ’ (2) નીચેનાં ઓષધનું સંશ્લેષણ અને તેનો ઉપયોગ જણાવો. જાયલોકેઇન અથવા એટેનોલોલ અથવા	8
(1) ટૂંકનોંધ લખો. ‘કેમોથેરાપી’ (2) નીચેનાં ઓષધનું સંશ્લેષણ અને તેનો ઉપયોગ જણાવો. ટોલબ્યુટામાઇડ અથવા સલ્ફાડાયાજીન	
(બ) રેટીનોલ અથવા વિટામીન B6નું બંધારણ પૂરવાર કરો.	6
5. નીચેનાના ટૂંકમાં જવાબ આપો.	14
(1) ઈનેન્શીયોટોપીક બાજુ ધરાવતા સંયોજનનું ઉદાહરણ આપો.	
(2) વ્યાખ્યા આપો : અસંમિત સંશ્લેષણ.	
(3) વિનાઈલ ક્લોરાઇડનાં બંને વિનાઈલીક H પરમાણુઓ ઈનેન્શીયોટોપીક છે કે ડાયસ્ટીરીયોટોપીક ?	
(4) કયું સંયોજન કાર્બન સિવાયનાં તત્વોની પ્રકાશ કિયાશીલતાનું સૌપ્રથમ ઉદાહરણ છે ?	
(5) ટ્રોપીનનું અણુસૂત્ર શું છે ?	
(6) સક્રિય મિથીલીન સમૂહ એટલે શું ?	
(7) α ટર્પિનીયોલમાં – OH સમૂહ ક્યા કાર્બન સાથે જોડાયેલું છે ?	
(8) લેટરલ – CH_3 સમૂહ એટલે શું ?	
(9) મોર્કન્ટ રંગકનું ઉદાહરણ આપો.	
(10) ટેટ્રાએઝો રંગકનું ઉદાહરણ આપો.	
(11) HMTAનું બંધારણીય સૂત્ર આપો.	
(12) તાવની સારવારમાં ક્યા પ્રકારનાં ઓષધો વાપરવા જોઈએ ?	
(13) ફિનાસેટીનનું બંધારણીય સૂત્ર આપો.	
(14) સમજાવો : સીડેટીજી	

Seat No. : _____

AB-117

April-2016

B.Sc., Sem.-VI

CC-307 : Chemistry (Organic Chemistry)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) (1) Explain Cram's rule with example. 4
(2) Explain homotopic, enantiotopic and diastereotopic atoms. 4

OR

- (1) Explain nomenclature of prochiral atom groups with suitable example. 4
(2) Explain Prelog's generalization. 4

- (b) Discuss the stereochemistry of organic compounds containing sulphur. 6

OR

Discuss the stereochemistry of organic compounds containing phosphorus.

2. (a) (1) Prove the nature of side chain in conine. 7
(2) Give synthesis of Nicotine.

OR

- (1) Give synthesis of tropic acid. 7
(2) Prove the $\text{--CH}_2\text{--}$ linkage in papaverine.

- (b) (1) Prove the presence and position of the double bound in α -terpineol. 7
(2) Give synthesis of camphor.

OR

- (1) Prove that, Citral is an α, β unsaturated aldehyde. 7
(2) Prove that presence of two β ionone units in β -carotene.

3. (a) (1) Write a note on 'Vat dyes'. 3

OR

Dispersed dyes

- (2) Give synthesis of Eosin. 3

OR

Alizarin

- (b) Give synthesis of any **two** of the following : 4
- (1) Nitroglycerin
  - (2) Tetryl
  - (3) PETN
- (c) Give synthesis of any **two** of the following : 4
- (1) Malathion
  - (2) Methoxychlor
  - (3) Aldrin
4. (a) (1) Write a note on ‘Classification of drugs’. 8
- (2) Give synthesis and use of the following drugs :
Xylocaine OR Atenolol
- OR**
- (1) Write a note on ‘Chemotherapy’.
- (2) Give synthesis and use of the following drugs :
Tolbutamide OR Sulphadiazine
- (b) Prove the structure of Retinol OR Vitamin B₆. 6
5. Answer the following in short : 14
- (1) Give an example of the compound containing enantiotopic faces.
  - (2) Define : Asymmetric synthesis.
  - (3) Both Vinylic H atoms of Vinylchloride are enantiotopic or diastereotopic.
  - (4) Which compound was the first case of optical activity of elements other than carbon ?
  - (5) What is the molecular formula of Tropine ?
  - (6) What is active methylene group ?
  - (7) To which carbon, –OH group is attached in α-terpineol ?
  - (8) What is lateral – CH₃ group ?
  - (9) Give an example of Mordant dye.
  - (10) Give an example of tetra azo dye.
  - (11) Write structure of HMTA.
  - (12) Which kind of drug should be taken during fever ?
  - (13) Give structural formula of Phenacetin.
  - (14) Explain Sedatives.
-